

Communicatie en participatie

Auteur: C. Klompenhouwer
Versie : juni 2017
eisen: 2.C.3 & 3.C.2 & 1.D.1 & 3.D.1
Goedgekeurd: J.L.M. Haring
Handtekening: .....

Inhoud

INHOUD	2
1 COMMUNICATIESTRATEGIE	3
2 EXTERNE BELANGHEBBENDEN	3
3 INTERNE BELANGHEBBENDEN	4
4 PROJECTEN MET GUNNINGVOORDEEL	4
5 COMMUNICATIEPLAN	5
6 WEBSITE	6
6.1 TEKSTUELE INFORMATIE	6
6.2 GEDEELDE DOCUMENTEN	6
6.3 WEBSITE SKAO	6
7 PARTICIPATIE SECTOR- EN KETENINITIATIEVEN	7
7.1 ACTIEVE DEELNAME	7
7.2 LOPENDE INITIATIEVEN	7
BIJLAGE A INVENTARISATIE SECTOR- EN KETENINITIATIEVEN	9

1 | Inleiding

In dit document wordt aangegeven op welke momenten er wordt gecommuniceerd omtrent het CO₂-reductiesysteem van Verboon Maasland. Daarnaast wordt een overzicht gegeven van actieve deelname aan initiatieven.

Het beleid van de directie van Verboon Maasland is gericht op het bewerkstelligen van een toonaangevend Aannemingsbedrijf van kwalitatief hoogwaardige grond-, weg- en waterbouwkundige werken. Ons doel ten aanzien van de samenleving is dat deze ons herkent en respecteert omdat wij ons verantwoord opstellen ten aanzien van de wetten van onze samenleving, de democratische grondbeginselen, het milieu en energievoorraden.

Verboon Maasland verplicht zich om bij alle bedrijfshandelingen de aspecten van milieu, alsmede de bescherming van het milieu mee te laten wegen. Teneinde milieuschade te voorkomen worden voorkomende risico's binnen ons bedrijf geïnventariseerd en geëvalueerd met inachtneming van de wettelijke eisen en bepalingen, normen en stand der milieukunde.

In het kader van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen heeft Verboon Maasland besloten zich te conformeren aan de CO² prestatieladder.

2 | Externe belanghebbenden

Hieronder worden de externe belanghebbenden opgenoemd. Dit zijn partijen die belang hebben bij reductie van energie en van de meest materiele CO₂-emissies. Tevens zijn het potentiële partners om mee samen te werken aan CO₂-reductie. Communicatie aan de externe belanghebbenden vindt plaats via de website van Verboon Maasland en via externe mailing.

Externe belanghebbenden	Belang bij het CO ₂ -beleid en kennisniveau
Klanten / opdrachtgevers	Er zijn steeds meer opdrachtgevers die de CO ₂ -Prestatieladder als tool gebruiken om duurzaamheid en CO ₂ reductie binnen de gunning van opdrachten. Er zijn nog geen opdrachten binnen gehaald met gunningvoordeel. Voor klanten is belangrijk dat er op een milieuvriendelijke wijze wordt gewerkt en zij hebben er gelijk profijt van wanneer er met energiezuinige (stille) motoren wordt gewerkt.
Leveranciers	Verboon Maasland werkt waar het kan met duurzame materialen en zoekt leveranciers c.q. partners waarmee ze een 'duurzame' relatie mee op kunnen bouwen en welke met innovatieve ideeën komen. Verschilt per leverancier, kennis is vaak wel aanwezig.
Combinanten	Met Aannemingsbedrijven Van Dijk Maasland en Kroes is een goed samenwerkingsverband. Zo schrijven zij zich voor een project ingeschreven als combinant. Alle partijen zijn niveau 3 gecertificeerd op de CO ₂ -Prestatieladder.
Onderaannemers	Verboon Maasland werkt graag met duurzame materialen en zoekt leveranciers c.q. partners waarmee ze een 'duurzame' relatie mee op kunnen bouwen en welke met innovatieve ideeën komen. Verschilt per onderaannemer. Zijn meestal te klein om over te gaan tot certificering voor de CO ₂ -Prestatieladder. Kennis is vaak wel aanwezig.

Omwonenden	Voor omwonenden is het prettig wanneer Verboon Maasland stille en energiezuinige technieken toepast. Dit vergroot het woonplezier en vermindert overlast door bijvoorbeeld uitlaatgassen en geluid van motoren. Hebben matige kennis over CO ₂ -reductie (uitzonderingen daar gelaten).
Overheden	Steeds meer gemeenten hebben zich aangemeld als opdrachtgever voor de CO ₂ -Prestatieladder bij de SKAO. Dit geldt ook voor alle waterschappen. Hiermee geeft de overheid aan CO ₂ reductie belangrijk te vinden en partners te zoeken die gecertificeerd zijn. Hoogheemraadschap Delfland is opdrachtgever, project is als duurzaamheidsproject gemarkeerd.
Branche organisaties	Lid van onder meer Bouwend Nederland. Via deze brancheorganisatie zijn we een werkgroep gestart om samen bezig te gaan met CO ₂ reductie.

3 | Interne belanghebbenden

Interne belanghebbenden zijn alle medewerkers van Verboon Maasland BV (directie, Raad van toezicht, kantoor en uitvoerend personeel). Zij worden op de hoogte gehouden via de interne mail, het kwartaalbericht en toolboxmeetings. Het management is daarnaast betrokken bij de besluitvorming van de te nemen reductiemaatregelen, de voortgang van de CO₂-reductie en overige hoofdzaken van het CO₂-reductiebeleid.

De genoemde interne en externe communicatie doelen worden door middel van de communicatieplanning gerealiseerd. Het communicatieplan wordt uitgevoerd, geëvalueerd en waar nodig bijgesteld tijdens de jaarlijkse directie beoordeling. Aan de volgende zaken wordt aandacht besteed middels de communicatie:

- Procesmatige communicatie (wijze van uitvoering);
- Kennis delen (Ervaringen en ideeën uitwisselen) ;
- Informeren over de CO₂ footprint, het beleid, de reductiedoelstellingen en de voortgang van het energiemangement beleid;
- Draagvlak ten opzichte van beleid vergroten;
- Betrekken d.m.v. actieve medewerking (initiatieven).

4 | Projecten met gunningvoordeel

Communicatie over het CO₂-beleid van Verboon Maasland betreft niet alleen het beleid van het bedrijf als geheel, maar ook het beleid ten aanzien van projecten die aangenomen zijn met gunningvoordeel. Over deze projecten zal specifiek gecommuniceerd worden met betrekking tot de CO₂-uitstoot van het project, de doelstelling en de voortgang in CO₂-reductie. Dit zal hoofdzakelijk gebeuren via de algemene communicatieberichten van het bedrijf. Waar nodig wordt dit aangevuld met communicatie via het werkoverleg van het project.

Op dit moment voert Verboon Maasland geen projecten met gunningvoordeel uit. Wanneer dit wel het geval zal zijn wordt er een apart projectdossier opgesteld.

5 | Communicatieplan

WAT (Boodschap)	WIE (Verantwoordelijke en uitvoerders)	HOE (Middelen)	DOELGROEP	WANNEER (Planning & frequentie)	WAAROM (Communicatiedoelstelling)
CO₂ footprint	Caroline	Via interne mailing en kwartaalbericht	Intern	Medio januari & medio juli	Bekendheid van de CO ₂ footprint intern vergroten.
CO₂ footprint	Caroline	Via internetsite en externe mailing.	Extern	Medio januari & medio juli	Bekendheid van de footprint onder externe partijen vergroten.
CO₂-reductiedoelstellingen, subdoelstellingen, maatregelen en energiemangement programma	Caroline	Via interne mailing en kwartaalbericht	Intern	Medio januari & medio juli	Bekendheid van de doelstelling en maatregelen onder medewerkers vergroten.
CO₂-reductiedoelstellingen, subdoelstellingen, maatregelen en energiemangement programma	Caroline	Via internetsite en externe mailing.	Extern	Medio januari & medio juli	Bekendheid van de doelstelling en maatregelen onder externe partijen vergroten.
Mogelijkheden voor individuele bijdrage, huidig energiegebruik en trends binnen het bedrijf en projecten	Caroline	Via interne mailing, TBM en kwartaalbericht	Intern	Medio januari & medio juli	Betrokkenheid medewerkers stimuleren en medewerkers aanzetten tot CO ₂ reductie.
CO₂-reductietips, huidig energiegebruik en trends het bedrijf en projecten	Caroline	Via interne nieuwsbrief.	Extern	Medio januari & medio juli	Betrokkenheid externe belanghebbenden stimuleren.

6 | Website

Op de website van Verboon Maasland is een pagina ingericht over het CO₂-reductiebeleid van het bedrijf. Op deze pagina wordt de nodige informatie over het CO₂-beleid van Verboon Maasland verschaft.

6.1 Tekstuele informatie

Op de *CO₂-Prestatieladder pagina* op de website bevindt zich ten allen tijde up-to-date informatie over:

- Het CO₂-reductiebeleid;
- De CO₂ footprint;
- De CO₂-reductiedoelstellingen (en de voortgang hiervan);
- De CO₂-reductiesubdoelstellingen (en de voortgang hiervan);
- De CO₂-reductiemaatregelen (en de voortgang hiervan);
- Acties en initiatieven waarvan Verboon Maasland deelnemer of oprichter is;
- Een verwijzing naar de bedrijfspagina op de website van de SKAO;

De voortgang zal beschreven worden middels het publiceren van de halfjaarlijkse communicatieberichten. Om daadwerkelijk transparant te kunnen zijn over deze voortgang, zullen de communicatieberichten minimaal 2 jaar op de website zichtbaar blijven.

6.2 Gedeelde documenten

Tevens bevinden zich op deze pagina ten allen tijde de meest actuele versies van onderstaande documenten (te downloaden als PDF).

- Communicatiebericht (eis 3.C.1)
- Het CO₂-reductieplan (eis 3.B.1)
- Het CO₂-management plan (eis 2.C.3 & 3.B.2)
- Actieve deelname initiatieven (eis 3.D.1)
- Certificaat CO₂-Prestatieladder

6.3 Website SKAO

Op de website van de SKAO bevinden zich ten allen tijde de meest actuele versies van onderstaand document (te downloaden als PDF).

- Actieve deelname initiatieven (eis 3.D.1)

Op de website van de SKAO dient elk document een PDF te zijn, met vermelding van een versienummer, een handtekening van de autoriserende verantwoordelijke manager en de autorisatiedatum.

7 | Participatie sector- en keteninitiatieven

Vanuit de CO₂-Prestatieladder wordt gevraagd om deelname aan een sector- of keteninitiatief. Het bedrijf dient zich daarbij op de hoogte te stellen van de initiatieven die binnen de branche spelen.

7.1 Actieve deelname

Actieve deelname

De gedachte achter deelname aan een initiatief is dat door interactie met andere bedrijven informatie kan worden uitgewisseld en in samenwerking nieuwe ideeën en ontwikkelingen t.b.v. CO₂-reductie tot stand kunnen komen. Vanuit dit doel vraagt de norm om een actieve deelname, middels bijvoorbeeld werkgroepen. Verslagen van bijeenkomsten en van overlegmomenten, en presentaties van het bedrijf in de werkgroep kunnen dienen als bewijs van actieve deelname tegenover de auditor.

Voortgang initiatief

Mocht een initiatief waaraan wordt deelgenomen op een gegeven moment niet meer relevant zijn voor het bedrijf (wanneer gedurende een half jaar of langer geen voortgang in het initiatief of actieve deelname aangetoond kan worden) en de deelname wordt beëindigd, dan kan de inventarisatie van de initiatieven dienen als bron voor het kiezen van deelname aan een ander initiatief.

7.2 Lopende initiatieven

Vakgroep Grondwerk Bouwend Nederland

In januari 2016 is er binnen de vakgroep Grondwerk van Bouwend Nederland een werkgroep opgericht met deelnemers uit de sector. Het doel van deze werkgroep is om gezamenlijk kennis te halen en brengen op het gebied van CO₂-reductie. Een aantal van de leden is CO₂-Prestatieladder certificaathouder en anderen nemen deel om inspiratie op te doen over het reduceren van CO₂. Een voordeel van deze samenstelling is dat de deelnemende bedrijven soortgelijke activiteiten uitvoeren en dus veel van elkaar kunnen leren en kunnen brainstormen over nieuwe toepassingen en innovaties.

De voorzitter van de werkgroep is Thijs Lindhout, oprichter van Dé CO₂ Adviseurs. Tijdens de werkgroepen worden notulen gemaakt en gedeeld met de leden. In dossier zijn de volgende documenten terug te vinden:

- Intentieverklaring
- Verslagen werkgroep
- Presentielijst

Omschrijving	Aantal	Budget
Inzet medewerkers	8 uur	€ 800,00
Contributie	Jaarlijks	€ 403,85
Totaal		€ 1.203,85

SKAO & Milieubarometer

Om de CO₂-Prestatieladder te kunnen behouden is het nodig om contributie af te dragen aan de SKAO. Tevens gebruiken we de Milieubarometer om onze CO₂ footprint te berekenen en bij te houden. Hieronder vindt u het budget dat we jaarlijks hiervoor reserveren. (Jaarbijdrage midden)

Omschrijving	Eenheid	Budget
Inzet medewerkers	8 uur	€ 800,00
Contributie SKAO	Jaarlijks	€ 665,00
Contributie Milieubarometer	Jaarlijks	€ 60,00
Totaal		€ 1525,00

MKB infra

Verboon Maasland is lid van deze brancheorganisatie en zijn lid van de commissie duurzaamheid en innovatie van MKB INFRA, waaronder ook de werkgroep CO² valt. In deze werkgroep hebben wij tevens zitting. Door middel van het lidmaatschap van MKB INFRA en de actieve betrokkenheid in de commissie D&I, laat Verboon Maasland zich informeren en worden ervaringen en informatie gedeeld over ontwikkelingen en initiatieven op het vlak van duurzaamheid en CO² reductie in de keten.

Bijlage A | Inventarisatie sector- en keteninitiatieven

Sector- en keteninitiatieven omtrent CO ₂ -reductie	
<p>Nederland CO₂ Neutraal</p> <p>Werken aan CO₂-reductie kan ook leuk zijn! Dat is de boodschap die de oprichters van het initiatief Nederland CO₂ Neutraal haar deelnemers wil meegeven. Het doel achter het initiatief is het actief informeren en betrekken van bedrijven bij de verschillende mogelijkheden om CO₂-reductie te bewerkstelligen. Dit wordt niet alleen gerealiseerd door het verstrekken van informatie, maar ook door het organiseren van bijeenkomsten en deelname in werkgroepen.</p>	Geen deelname
<p>Co2ntdown</p> <p>Een gezamenlijk initiatief van Stichting Urgenda en Ecofys. De Co2ntdown gaat de kloof dicht die er voor Nederland nog zit tussen 'business as usual' en maximaal 2 graden opwarming van de aarde. Het doel van de Co2ntdown is om een reductie te bewerkstelligen van de Nederlandse CO₂ emissie van 20 miljoen ton tussen januari 2013 en januari 2020. Daarbij verbindt de Co2ntdown een groep van leidende organisaties die samen CO₂ emissies reduceren. Biedt de Co2ntdown organisaties hiervoor een handelingsperspectief via 10 concrete en haalbare doelen. Maakt de Co2ntdown resultaten meetbaar, de bijdrages concreet en zichtbaar en monitort de Co2ntdown de vordering.</p>	Geen deelname
<p>Vakgroep Grondwerk Bouwend Nederland</p> <p>In januari 2016 is er binnen de vakgroep Grondwerk van Bouwend Nederland een werkgroep opgericht met deelnemers uit de sector. Het doel van deze werkgroep is om gezamenlijk kennis te halen en brengen op het gebied van CO₂-reductie. Een aantal van de leden is CO₂-Prestatieladder certificaathouder en anderen nemen deel om inspiratie op te doen over het reduceren van CO₂. Een voordeel van deze samenstelling is dat de deelnemende bedrijven soortgelijke activiteiten uitvoeren en dus veel van elkaar kunnen leren en kunnen brainstormen over nieuwe toepassingen en innovaties.</p>	Verboon Maasland neemt deel aan dit initiatief sinds januari 2016.
<p>Lean and Green</p> <p>Lean and Green is een stimuleringsprogramma voor bedrijven en overheid dat wordt uitgevoerd door Connekt. Het stimuleert organisaties om te groeien naar een hoger duurzaamheidsniveau, door maatregelen te nemen die niet alleen kostenbesparing opleveren, maar gelijktijdig milieubelasting reduceren.</p>	Geen deelname
<p>Nederland Bereikbaar</p> <p>Dit platform wil door medewerking van zoveel mogelijk bedrijven de mobiliteitsproblemen oplossen en daarmee de dagelijkse CO₂-uitstoot van de mobiliteit sector reduceren.</p>	Geen deelname
<p>MVO Netwerk Beton</p> <p>In oktober 2011 is de Green Deal Beton Verduurzaming Betonketen gesloten tussen de Rijksoverheid en 24 deelnemende bedrijven en 7 brancheorganisaties uit de betonketen. De betrokken bedrijven en brancheorganisaties werken samen onder de vlag van MVO Nederland in het MVO Netwerk Beton. Hun gezamenlijke doel is een 100% duurzame betonketen in 2050. De volgende vier punten staan centraal:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 30 % CO₂ reductie in 2020 tov 2010 - Het sluiten van de betonkringloop – circulair bouwen - Bijdrage leveren aan energieneutraal bouwen, oa door toepassing betonkernactivering - Verbetering van de biodiversiteit in de gebouwde omgeving 	Geen deelname
<p>MKB Infra</p> <p>MKB INFRA is een brancheorganisatie die de belangen behartigt van kleine en middelgrote aannemingsbedrijven werkzaam in de grond- en waterbouw, wegenbouw, civiele techniek, cultuurtechniek, bronbemaling, kunstwerken en geleidings- en markeerwerken. Vanuit deze organisatie worden initiatieven genomen en ondersteund op het gebied van duurzaam ondernemen en CO₂ reductie, samen</p>	Verboon Maasland is lid van deze brancheorganisatie, en is tevens lid van de commissie duurzaamheid en innovatie van MKB INFRA, waaronder ook de werkgroep CO ₂ valt. Door

<p>met kenniscentra bieden zij de leden branchegerichte scholing en informatieprogramma's aan op het gebied van bedrijfsvoering en actuele ontwikkelingen, zoals duurzaamheid, maatschappelijk verantwoord ondernemen en CO2-ladders.</p>	<p>middel van het lidmaatschap van MKB INFRA en de actieve betrokkenheid in de commissie D&I, laat Verboon Maasland zich informeren en worden ervaringen en informatie gedeeld over ontwikkelingen en initiatieven op het vlak van duurzaamheid en CO² reductie in de keten.</p>
<p>Vakgroep Grondwerk Bouwend Nederland In januari 2016 is er binnen de vakgroep Grondwerk van Bouwend Nederland een werkgroep opgericht met deelnemers uit de sector. Het doel van deze werkgroep is om gezamenlijk kennis te halen en brengen op het gebied van CO₂-reductie. Een aantal van de leden is CO₂-Prestatieladder certificaathouder en anderen nemen deel om inspiratie op te doen over het reduceren van CO₂. Een voordeel van deze samenstelling is dat de deelnemende bedrijven soortgelijke activiteiten uitvoeren en dus veel van elkaar kunnen leren en kunnen brainstormen over nieuwe toepassingen en innovaties.</p>	<p>Wel lid van</p>
<p>Sturen op CO₂ Door Cumela, brancheorganisatie voor ondernemers in groen, grond en infra. Uitwisseling van informatie en ideeën door o.a. workshops.</p>	<p>Geen lid van</p>
<p>Platform Groene Netten Alle infrabeheerders (Enexis, Gasunie, Alliander, Stedin, TenneT, KPN en ProRail) hebben vanuit hun rol een duidelijke maatschappelijke verantwoordelijkheid. De verduurzaming van de samenleving is een uitdaging die uitstekend past binnen de activiteiten van de infrabeheerders. Het platform kan de duurzame ontwikkeling vanuit de eigen ketenpositie gezamenlijk versnellen door bewust om te gaan met emissiereductie en de migratie naar circulair materiaalgebruik, in samenwerking met leveranciers, te versnellen. Gezien de grote collectieve impact van alle maatschappelijke infrabeheerders samen, draagt dit direct bij aan significant lagere CO₂-uitstoot in Nederland en de kanteling naar een circulaire economie.</p>	<p>Geen lid van</p>
<p>Duurzameleverancier.nl Sectorinitiatief van Movares. Samen met andere marktpartijen uit de sector (van ingenieursbureaus tot aannemers) bouwt Movares aan een platform van partijen die hun leveranciers actief gaan ondersteunen in het opzetten en uitvoeren van een duurzame bedrijfsvoering. Te beginnen door van de belangrijkste leveranciers te vragen wat men al doet.</p>	<p>Geen lid van</p>
<p>Milieubarometer De milieubarometer heeft een ingebouwd CO² meetinstrument. Hiermee kan eenvoudig de CO² footprint van ons bedrijf worden bepaald. Het instrument helpt ons onze milieuprestatie en -kosten te monitoren en te benchmarken. De milieubarometer biedt ook;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een selectietool met de besparingsmaatregelen voor de branche - Benchmarks t.b.v. vergelijking met het branchegemiddelde - Een PDF rapportgenerator waarmee snel rapporten gemaakt kunnen worden - Een mogelijkheid om een MVO balans te maken (dit is een praktische tool gekoppeld aan de milieubarometer om MVO doelen te formuleren en de vordering met MVO te meten en zichtbaar te maken. 	<p>Verboon Maasland heeft zich via het startabonnement van de gemeente Midden Delfland aangesloten bij de Stichting Stimular, waardoor wij gebruik kunnen maken van de milieubarometer</p>
<p>Aanpak Duurzaam GWW De kern van de Aanpak Duurzaam GWW is het meewegen van duurzaamheidsaspecten vanaf een vroege planfase en het streven naar een optimale balans tussen <u>People</u>, <u>Planet</u> en <u>Profit</u>. Het meewegen van duurzaamheidsaspecten in alle fasen van een project draait om het formuleren, vastleggen en uitvoeren van ambities en deze door te geven naar de volgende projectfase.</p>	<p>Lid van</p>

Vereniging van Waterbouwers

De Vereniging van Waterbouwers is een werkgevers- en ondernemersorganisatie van aannemers en dienstverleners in de waterbouw. De waterbouw onderscheidt zich onder meer door het duurzame, kapitaalintensieve en internationale karakter. De Vereniging van Waterbouwers behartigt de gemeenschappelijke belangen van de Nederlandse waterbouwers zowel op nationaal als internationaal niveau. De belangenbehartiging is gericht op het in stand houden en verder verbeteren van het ondernemingsklimaat voor de waterbouwers. Hiertoe onderhoudt de Vereniging van Waterbouwers nauwe contacten met de politiek, opdrachtgevers en andere maatschappelijke organisaties. Ook participeert de Vereniging van Waterbouwers in tal van formele en informele overleggen. Niet alleen in Nederland, maar ook in Brussel en andere internationale platforms als ILO en IMO.

Door middel van het lidmaatschap van de vereniging van waterbouwers wordt informatie gedeeld en nemen wij kennis van de diverse ontwikkelingen op het gebied duurzaamheid. Binnen de vereniging is hiervoor een Werkgroep Duurzaamheid actief. Deze werkgroep denkt mee in de duurzaamheid ontwikkelingen bij, voor de waterbouw relevante, opdrachtgevers en wetgever. Belangrijke onderwerpen zijn: de ontwikkeling van DuboCalc, de CO2-ladder, de Agentschap NL duurzaamheidcriteria en toepassing in EMVI-criteria. Daarnaast zijn er een viertal keteninitiatieven opgestart welke andere soortgelijke bedrijven kunnen helpen, zoals o.a.;

- Duurzaam baggeren
- Energie onderzoek aan boord

Hier nemen wij aan deel als lid.

Colofon

auteur(s) Caroline Klompenhouwer, Eveline Prop
kenmerk Communicatie en Participatie
datum 10-5-2016
versie 1.0
status Definitief